

Posudek na bakalářskou práci	
☐ školitelský posudek ☒ oponentský posudek	Jméno posuzovatele: RNDr. Irena Schneiderová, Ph.D. Datum: 2. 9. 2024
Autor: Valeriya Kostromskaya	
Název práce: Sociální chování pískomilů (Gerbillinae)	
☒ Práce je literární rešerší ve smyslu zveřejněných požadavků (pravidel). ☐ Práce obsahuje navíc i vlastní výsledky.	
Cíle práce (předmět rešerše, pracovní hypotéza...) Cílem bakalářské práce je shrnout dosavadní znalosti o sociálním chování vybraných druhů pískomilů, jejich socialitu a kolonialitu, rozmnožovací systémy, agresivitu a teritorialitu, přičemž si dále klade za cíl nastínit, jaké faktory hrály roli při vzniku pozorovaných mezidruhových a vnitrodruhových rozdílů.	
Struktura (členění) práce: Struktura práce je standardní a velmi přehledná, krom úvodu, shrnutí a závěru zahrnuje kapitoly věnované fylogenezi a taxonomii pískomilů, jejich ekologii a dále samostatné kapitoly o sociálním chování a kolonialitě, rozmnožovacích systémech a teritorialitě a agresi.	
Jsou použité literární zdroje dostatečné a jsou v práci správně citovány? Použil(a) autor(ka) v rešerši relevantní údaje z literárních zdrojů? V seznamu literatury jsou některé citace neúplné, chybí například čísla stránek nebo ročník. V textu jsou občas uvedeny informace, které na první pohled nedávají příliš smysl a po bližším prozkoumání se ukazuje, že pravděpodobně nejsou správně převzaté z původních prací. Namátkou na str. 4 informace o tom, že počet jedinců druhu na určitém teritoriu koreluje s velikostí daného teritoria (Abramsky et al. 1985) nebo na str. 20 o tom, že potravně bohatší teritoria byla rozlehlejší (Ågren et al., 1989).	
Pokud práce obsahuje (nadstandardně) i vlastní výsledky, jsou tyto výsledky adekvátním způsobem získány, zhodnoceny a diskutovány? Práce vlastní výsledky neobsahuje.	
Formální úroveň práce (obrazová dokumentace, grafika, text, jazyková úroveň): Formálně se jedná o velmi kvalitní bakalářskou práci, text je psaný čtivě a zajímavě, vhodně jej doplňují obrázky. Také jazyková úroveň je velmi dobrá.	
Splnění cílů práce a celkové hodnocení: Práce do jisté míry splnila své cíle, autorka shromáždila zásadní literaturu a přehledným způsobem shrnula dosavadní poznatky o socialitě pískomilů. Zdá se však, že původní ambice nastínit příčiny vzniku pozorovaných mezidruhových a	

vnitrodruhových rozdílů nemohly být uspokojivým způsobem splněny, neboť se ukázalo, že je prozkoumán jen zlomek druhů a výsledky různých studií se navíc rozcházejí. Doporučila bych tento fakt v práci lépe uvést a zdůraznit. Autorka například v závěru uvádí, že je prozkoumáno méně druhů, než původně čekala. Vhodnější by možná bylo přímo shrnout, kolik druhů z kolika známých je prozkoumáno, zda je prozkoumán alespoň jeden zástupce z daného rodu a podobně.

Práce se dobře četla a uvádí spoustu velmi zajímavých informací o pískomilech, na zaujatého čtenáře však někdy působí nekonzistentním dojmem a vyvolává otázky, jak tedy daný fakt ve skutečnosti je. Autorka si někdy mírně protirečí. Například uvádí, že pískomilové jsou si z hlediska obývaného prostředí a ekologie velmi podobní, přesto u nich nacházíme spoustu behaviorálních rozdílů. Z textu její práce ale následně vyplývá, že se v mnoha aspektech, například obývaném prostředí, substrátu, potravní ekologii nebo aktivitě, velmi liší. Uvádí také, že denní druhy pískomilů mají jedny z nejkomplicovanějších vazeb mezi jedinci, později však u jednoho konkrétního denního druhu uvádí, že je jedním z nejméně sociálních druhů pískomilů.

V bakalářské práci mi chyběla jasná informace, proč autorka v textu pracuje se sedmi druhy, zatímco ve shrnující tabulce uvádí třináct druhů. Pouze předpokládám, že tomu je tak proto, že pouze o těchto druzích bylo možné shromáždit potřebné informace a ostatní druhy byly vynechány proto, že o nich žádné publikace nejsou.

Otázky a připomínky oponenta:

V některých případech mi trochu chybělo srozumitelné uvedení některých informací. Například na str. 7 je uvedeno, že teplota ovlivňuje dominantně-submisivní vztahy, jelikož submisivní samci byli během jakéhosi experimentu nuceni pobývat v prostorech s nižší teplotou, zatímco dominantní samci se naopak dostali do teplejších zón. Dané experimenty tedy naznačují vztahy mezi teplotou prostředí, termoregulací a sociálními vztahy. Mohla by autorka uvést, co by se tedy stalo, když by byla teplota všude stejná? Dominantní a submisivní zvířata by byla pohromadě?

Na str. 8 je uvedeno, že noční druhy se většinou vyznačují menší tělesnou velikostí a méně komplikovaným chováním. To se často tvrdí o mnoha nočních druzích a autorka sama později uvádí, že u nočních druhů je těžší socialitu prozkoumat. U mnoha nočních druhů tedy postupně přicházíme na to, že i jejich vzájemné vazby mohou být poměrně komplikované. Nemohlo by tomu tak být i u pískomilů? Jaké metody výzkumu se obecně při výzkumu sociality pískomilů používají?

Na str. 27 je uvedeno, že u pískomila *Meriones meridianus* se již po 4-5 letech chovu v zajetí pozměnilo reprodukční chování a u původně promiskuitních zvířat začaly vznikat dlouhodobé vazby mezi samcem a samici. U této informace uvedené v závěru práce chybí citace. Dalo by se blíže vysvětlit, jakým způsobem autoři případné studie prokázali, že se jedná o dlouhodobé vazby mezi zvířaty, nikoliv o promiskuitu?

Návrh hodnocení školitele nebo oponenta

výborně velmi dobře dobře nevyhověl(a)

Podpis školitele/opponenta:

Instrukce pro vyplnění:

- Prosíme oponenty i školitele o co nejstručnější a nejvýstižnější komentáře k jednotlivým bodům (dodržujte zhruba rozsah), tučně vyznačené rubriky jsou povinnou součástí posudku.
- Při posuzování je nutno zohlednit požadavky stanovené pro vypracování bakalářských prací – viz <https://www.natur.cuni.cz/biologie/studium/pravidla-bc-2023.docx>
- Posudek, prosím, nahrajte ve formátu pdf do SIS k dané bakalářské práci nebo (v případě externích oponentů) zašlete v elektronické podobě na e-mail: zuzana.starostova@natur.cuni.cz. Vytisknutý a podepsaný posudek také zašlete na adresu: **Zuzana Starostová, katedra zoologie PřFUK, Viničná 7, 128 44 Praha 2** nebo **doručte do místnosti 241** či na **sekretariát katedry zoologie**. Podepsaný vytisknutý posudek je nutnou součástí protokolu o obhajobě bakalářské práce a musí být k dispozici nejpozději v den obhajoby.